LATVIJAS NACIONĀLAIS
SIMFONISKAIS ORĶESTRIS

LNSO, BĒTHOVENS UN DVORŽĀKS

LNSO, BEETHOVEN, AND DVOŘÁK

2023. gada 10. martā plkst. 19.00 Lielajā ģildē
10 March 2023 at 7 PM at the Great Guild

DAUMANTS LIEPIŅŠ — klavieres | piano

Diriģents | Conductor
FUADS IBRAHIMOVS | FUAD IBRAHIMOV

Koncerts tiešraidē Latvijas Radio 3 "Klasika"
The concert is broadcast live by the Latvian Radio 3 *Klasika*

Koncerta dienā iepazīsties ar programmu šeit:
The programme for tonight's concert is available here:

I DAĻA | PART I

LUDVIGS VAN BĒTHOVENS (*Ludwig van Beethoven*, 1770–1827)
Uvertīra "Egmonts" op. 84 faminorā | Ouverture *Egmont* op. 84 in F minor (1810)

10′

LUDVIGS VAN BĒTHOVENS
Ceturtais klavierkoncerts op. 58 Solmažorā | Piano Concerto no. 4 op. 58 in G Major (1808)

I. *Allegro moderato*
II. *Andante con moto*
III. *Rondo. Vivace*

35′

II DAĻA | PART II

ANTONĪNS DVORŽĀKS (*Antonín Dvořák*, 1841–1904)
Devītā simfonija "No jaunās pasaules" op. 95 miminorā | 9th Symphony *From the New World* op. 95 in E minor (1893)

I. *Adagio — Allegro molto*
II. *Largo*
III. *Scherzo. Molto vivace*
IV. *Allegro con fuoco*

45′

Kultūras ministrija
NEIBURGS
Garage demokrātiskā vīna bārs
ir
DELFI
3 Latvijas Radio Klasika
EuroPark
MŪZIKAS SAULE

EGMONTS

Mūzika Johana Volfganga fon Gētes izrādei "Egmonts", kas vēsta par 16. gadsimta augstmaņa cīņu par toleranci un kura nāve kļūst par vēršanos pret tirāniju un apspiestību, top starp 1809. un 1810. gadu. Tā oriģināli sastāv no uvertīras un deviņiem muzikāliem numuriem soprānam, stāstniekam un simfoniskajam orķestrim. Uvertīras tipa skaņdarbi, kuros raksturīgi ietvert dramatiskā darba kodolu, bieži dzīvo patstāvīgu koncertdzīvi. Šis nav izņēmums, un "Egmonta" uvertīra ir uzskatāma par spilgtāko Bēthovena veikumu teātra mūzikā.

Starp Bēthovenu un Gēti valdīja abpusēja profesionāla apbrīna, neskatoties uz faktu, ka Gēte komponistu uzskatīja par raupju un vulgāru, un pēc tikšanās 1812. gadā sprieda: "Bēthovens ir absolūti nepieradināta personība, kas nemaz nekļūdās, uzskatot pasauli par nicināmu, bet ar savu attieksmi to noteikti nepadara patīkamāku ne sev, ne citiem." Savukārt Bēthovens izcilo autoru uzskatīja par pārāk piesaistītu augstām aprindām, daudz vairāk, nekā "dzejniekam piedien". Taču 1809. gada aicinājums komponēt mūziku lugai nāca kā medusmaize. Ne tikai ierosinātājs (Gēte), bet arī sižets, kuru caurstrāvo varoņa sacelšanās un traģisks triumfs pār pastāvošo sabiedrības apspiešanu (Egmontam tiek izpildīts nāvessods), komponistam bija ļoti tuvs. Iespējams, ierosmi pastiprināja arī vilšanās Napoleona valdīšanas stilā, 1804. gadā sevi pašpasludinot par imperatoru, tādējādi lauskās atstājot Lielās Franču revolūcijas ideālus un Bēthovena dziļo cieņu. Ap to laiku radītās Trešās simfonijas partitūrā tika izsvītrots Napoleona vārds, to pārsaucot par "Heroisko" un atstājot norādi "liela cilvēka piemiņai".

Mūzika lugai "Egmonts" pirmatskaņota 1810. gadā, to caurstrāvo Bēthovenam raksturīga ekspresija, heroisks traģisms un tieksme pēc tāliem ideāliem, kuriem komponists palika uzticīgs visu mūžu.

CETURTAIS KLAVIERKONCERTS

"Ar Bēthovena daiļradi kā lielākā daļa mūziķu esmu sastapies jau bērnībā. Ik pa laikam kāds no komponista darbiem ir parādījies manā repertuārā, bet jāsaka, ka Ceturtais klavierkoncerts spēcīgi kontrastē ar parasto Bēthovena portretējumu, jo tajā atklājas viņa jūtīgā dvēseles daļa. Gandrīz nekas šajā koncertā nav "kā parasti" — pats sākums ar klavieru solo orķestra iespēles vietā, eksperimentēšana ar neparastiem skaņas efektiem un augšējo reģistru izmantošana, caurcaurēm vijošā, jūtīgā dvēseles stīga. Koncerts vairāk atgādina simfoniju, kur klavieru un orķestra sadarbībai ir lielāka loma kā ierasts, tāpēc nešaubos, ka kopā ar LNSO varēsim izveidot un nogādāt līdz klausītājiem ko patiesi īpašu."
Pianists Daumants LIEPIŅŠ

Pirmo reizi Ceturtais klavierkoncerts izskanēja privātā koncertā 1807. gada martā augstmaņa un mūzikas mīļotāja Franča Jozefa fon Lobkovica mājas, taču publiski tika pirmatskaņots 1808. gada decembrī ar autoru pie klavierēm. Tā bija pēdējā reize, kad Bēthovens iejutās solista lomā. Šajā pašā koncertā viņš diriģēja arī savas Piektās un Sestās simfonijas pirmatskaņojumus.

DVORŽĀKA DEVĪTĀ

Runā, ka Antonīnam Dvoržākam esot bijis ķēriens pedagoģijā. 1892. gadā komponists pieņēma aicinājumu kļūt par jaunizveidotās Amerikas Nacionālās Mūzikas konservatorijas vadītāju un pārcēlās uz dzīvi pāri okeānam. Viena no pirmajām akadēmiskās mūzikas patronesēm Savienotajās valstīs, konservatorijas prezidente Dženeta Turbera piedāvāja komponistam tam laikam grandiozu atalgojumu, 15 000 dolāru, kas bija aptuveni 25 reizes vairāk, nekā Dvoržāks nopelnīja, darbojoties Prāgas konservatorijā. Tomēr, kā mēdz teikt, nauda laimi nenes. Pa vidu arī 1893. gada krīze un spēcīgas ilgas pēc mājām jau drīz pēc ierašanās ASV, un 1895. gadā Dvoržāks atgriežas Bohēmijā. Taču brauciens nav bez panākumiem — tas rezultējas unikālā opusā, kurā savijas komponista saknes Eiropas mūzikas — bohēmiešu, franču, vācu — izteiksmē ar Jaunās pasaules, Amerikas kultūras stūrakmeņiem — indiāņu, afroamerikāņu muzikālajām intonācijām, veidojot universālu, vienotu pasaules redzējumu. Arī pieminētās ilgas neizpaliek — varbūt ne tikai Dvoržāka?

Simfonija pirmatskaņota 1893. gada 16. decembrī Karnegī zālē, savukārt 1969. gadā Nīls Armstrongs "Apollo 11" misijas laikā tās ierakstu ņem līdzi, dodoties uz Mēnesi.

FUADS IBRAHIMOVS ir Minhenes Jaunās filharmonijas orķestra un Baku kamerorķestra galvenais diriģents. 2018. gadā Fuads Ibrahimovs ieguva 2. vietu Jevgeņija Svetlanova starptautiskajā diriģentu konkursā Parīzē, kur viņš uzstājās kopā ar Francijas Radio filharmonijas orķestri. Uzreiz pēc tam viņš tika uzaicināts diriģēt Montekarlo FO, ar kuru sniedza koncertu arī nākamajā gadā. 2019. gadā viņš kopā ar *Kremerata Baltica* un Gidonu Krēmeru devās Baltijas valstu turnejā un piedalījās Džordžes Enesku festivālā Bukarestē. Tajā pašā gadā viņš kopā ar *Sinfonia Varsovia* uzstājās festivālā *La Folle Journée de Nantes*, kā arī Tokijā.

Fuads Ibrahimovs muzicējis ar Anglijas Karalisko filharmonisko orķestri, Ziemeļčehijas FO, *MDR* Leipcigas SO, Halles Valsts kapelu, Getingenes un Nirnbergas SO, Ungārijas Radio SO, *Sinfonia Varsovia*, *Kremerata Baltica*, Kronbergas akadēmiju, *Ensemble Moderne*, Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, Tulūzas Kapitolija orķestri, *Santa Cecilia* orķestri un Vīnes kamerorķestri. Diriģējis arī *Das kritische Orchester Berlin*, kura mūziķi nāk no Berlīnes filharmoniķiem, Berlīnes un Drēzdenes Valsts kapelas, Dienvidvestfālenes filharmoniķiem un citiem Vācijas vadošajiem orķestriem. 2012. gadā Ibrahimovs kā viesdiriģents debitēja pirmajā patstāvīgajā operas iestudējumā Ķelnes operā kopā ar Gircenihas orķestri (Vācija). 2011. gada jūnijā pēc maestro Fabio Luizi uzaicinājuma uzstājies Klusā okeāna mūzikas festivālā Japānā.

2006. gadā Ibrahimovs uzsāka diriģēšanas studijas Ķelnes Mūzikas augstskolā pie profesora Mihaela Luiga un kopš 2008. gada vada Ķelnes studentu SO *Sinfonietta*. 2010. gadā saņēmis Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienesta *DAAD* īpašo balvu, kas tiek piešķirta īpaši talantīgiem ārvalstu studentiem.

Pianists **DAUMANTS LIEPIŅŠ** starptautisku ievērību ieguva, uzvarēdams Marijas Kanalsas pianistu konkursā (2019), Ziemeļvalstu pianistu konkursā, izcīnīdams 2. vietu Džordžes Enesku Starptautiskajā pianistu konkursā, iegūstot Žorža Leibensona balvu Starptautiskajā Ženēvas pianistu konkursā (2018), kā arī saņemot Verbjē festivāla *Vendome* balvu (2019). 2021. gadā Daumants Liepiņš bija rezidences mākslinieks Karalienes Elizabetes Mūzikas kapelā Briselē. 2017. gadā Daumants Liepiņš ieguva Latvijas Lielo mūzikas balvu kategorijā "Gada jaunais mākslinieks".

Kā solists Daumants ir uzstājies ne tikai ar Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri, Liepājas simfonisko orķestri, kamerorķestri *Sinfonietta Rīga*, bet arī ar Karalisko Liverpūles filharmonisko orķestri, Helsingborgas simfonisko orķestri, Rumānijas Nacionālo simfonisko orķestri, Gruzijas Nacionālo simfonisko orķestri, Kauņas simfonisko orķestri, lielākajiem Spānijas simfoniskajiem orķestriem.

2020. gadā iznāca Daumanta debijas albums "Rahmaņinovs. Zemzaris", kas saņēma augstu novērtējumu *The Guardian*, *BBC* un citos medijos,

kā arī drīz gaidāms ierakstu kompānijas *Naxos* albums ar Solēra sonāšu interpretācijām. Šosezon Daumantu gaida debijas solokoncerti prestižajā Verbjē festivālā Šveicē un Katalonijas mūzikas pilī Barselonā.

EGMONT

The music for Johann Wolfgang von Goethe's play *Egmont* about the struggle for tolerance of a 16th-century nobleman, whose death becomes a rebellion against tyranny and oppression, was composed between 1809 and 1810. It originally consisted of an overture and nine pieces for soprano, narrator, and symphony orchestra. Overture-type pieces, which characteristically contain the core of a dramatic work, often live an independent concert life. This is no exception, and the overture to *Egmont* is regarded as Beethoven's finest achievement in theatre music.

There was mutual professional admiration between Beethoven and Goethe, despite the fact that Goethe considered the composer to be coarse and vulgar, and after meeting him in 1812, claimed: "Beethoven is an utterly untamed personality, who is not altogether in the wrong if he finds the world detestable, but he thereby does not make it more enjoyable either for himself or others." Beethoven, on the other hand, considered the great composer to be too attached to high society, "far more than is becoming to a poet". Yet, the 1809 invitation to compose music for the play was as sweet as honey. Not only the initiator (Goethe) but also the plot, permeated by the hero's rebellion and tragic triumph (the execution of Egmont) over the existing social oppression, was very close to the composer's heart. The decision was probably reinforced by his disillusionment with Napoleon's rule when he proclaimed himself Emperor in 1804, thus scrapping the ideals of the Great French Revolution and Beethoven's deep respect for him. Napoleon's name was dropped from the score of the Third Symphony, composed around that time and subsequently renamed *Eroica*, leaving the reference "in memory of a great man".

The music for *Egmont* was first performed in 1810 and is imbued with Beethoven's characteristic expression, heroic tragedy, and aspiration to high ideals, to which the composer remained faithful throughout his life.

FOURTH PIANO CONCERTO

“Like most musicians, I was exposed to Beethoven’s oeuvre already as a child. From time to time, the composer’s works have appeared in my repertoire, but I have to say that the Fourth Piano Concerto contrasts strongly with the usual portrait of Beethoven, because it reveals the sensitive part of his soul. Almost nothing in this concerto is “as usual”, starting from the very beginning with the piano solo instead of the orchestral playing, the experimentation with unusual sound effects and the use of higher registers, the ever-present sensitive theme of the soul. The concerto reminds more of a symphony, with an increased collaboration between the piano and orchestra, so I have no doubt that together with the LNSO we will be able to create something truly special for the audience."
Pianist Daumants LIEPIŅŠ

The Fourth Piano Concerto was premiered at a private concert in March 1807 at the home of the nobleman and music lover Franz Joseph von Lobkowitz, but was given its first public performance in December 1808 with the composer at the piano. It was the last time Beethoven appeared as a soloist with an orchestra. He also conducted the premieres of his Fifth and Sixth Symphonies at the same concert.

DVOŘÁK’S NINTH

Antonín Dvořák is said to have had a knack for teaching. In 1892, the composer accepted the invitation to become the head of the newly founded National Conservatory of Music of America and moved across the ocean. Jeannette Thurber, one of the first patrons of academic music in the United States and the conservatory’s founder, offered the composer a salary of $15 000, which was staggering for the time and about 25 times what Dvořák had earned while working at the Prague Conservatory. However, as they say, money cannot buy happiness. Following the crisis of 1893 and feeling homesick soon after his arrival in the USA, Dvořák returned to Bohemia in 1895. Yet, the trip was not without success, it resulted in a unique opus that blends the composer’s roots in European music — Bohemian, French, German — with the cultural touchstones of the New World, America — Native American, African-American musical intonations — to create a universal, unified world vision. The homesickness mentioned above is also present — perhaps not only that of Dvořák?

The symphony was first performed on 16 December 1893 at Carnegie Hall, and in 1969 Neil Armstrong took its recording with him during the Apollo 11 mission to the Moon.

FUAD IBRAHIMOV is the principal conductor of the New Philharmonic Orchestra of Munich and the Baku Chamber Orchestra. Fuad Ibrahimov was the 2nd prize winner of the Evgeny Svetlanov International Conducting Competition in Paris in 2018 where he appeared with the Orchestre Philharmonique de Radio France. He was immediately invited to conduct the Orchestre Philharmonique de Monte-Carlo which welcomed him back the following year for a concert with Nikolai Lugansky. In 2019, he was on tour with the Kremerata Baltica and Gidon Kremer in the Baltic states and at the George Enescu Festival of Bucharest. In the same year, he performed with the Sinfonia Varsovia at the Folle Journée de Nantes Festival and in Tokyo.

Fuad Ibrahimov has performed with the Royal Philharmonic Orchestra (England), North Czech Philharmonic, MDR Symphony Orchestra Leipzig, the Staatskapelle Halle, the Göttingen and the Nuremberg Symphony Orchestra, the Hungarian Radio Symphony Orchestra, the Sinfonia Varsovia, Kremerata Baltica, Kronberg Academy, Ensemble Moderne, Latvian National Symphony Orchestra, Orchestre National du Capitole de Toulouse, the Santa Cecilia Classical Orchestra, and the Vienna Chamber Orchestra. He has also conducted the "Das kritische Orchester Berlin" whose musicians are drawn from the Berliner Philharmoniker, the Staatskapelle Berlin, Staatskapelle Dresden, the South Westphalian Philharmonic (Germany), and other leading orchestras. In 2012 he took over his first independent opera production with the Gürzenich Orchestra (Germany) at the Cologne Opera as a guest conductor. In June 2011, he was invited by Maestro Fabio Luisi to the "Pacific Music Festival" in Japan.

In 2006 Ibrahimov began his conducting studies with Prof. Michael Luig at the Cologne Academy of Music, and since 2008 he has been music director of the student symphony orchestra "Sinfonietta", based in Cologne. In 2010 he was awarded a special prize by DAAD, recognising highly talented foreign students.

DAUMANTS LIEPIŅŠ is one of the piano world's most exciting new talents. Topping Pianist magazine's list of "Pianists to Look Out For in 2020", critics describe him as "sensitive, imaginative, in full command of his instrument's resources, effortlessly keeping the listener transfixed" after his first solo album release in 2020.

In 2019, he was awarded the Vendome Prize at the Verbier Festival in Switzerland and first prize at Maria Canals Piano Competition in Barcelona.

Already being firmly established in his home country by winning the National Grand Music Award, Daumants' appearances beyond his home shores include the biggest Spanish orchestras, Royal Liverpool Symphony Orchestra, Helsingborg Symphony orchestra and Belgian National Symphony Orchestra among others. In the 22/23 season Daumants is

looking forward to debut recitals at the prestigious Verbier Festival and Palau de la Musica, Barcelona, and publishing a new album with Soler sonatas for Naxos.

Currently, he is artist in residence at Queen Elisabeth Music Chapel in Brussels and Ingesund Piano Center in Sweden. He is represented by Nordic Artists Management.

LNSO ŠOVAKAR | LNSO TONIGHT

Koncertmeistars | Concertmaster
Sandis Šteinbergs

Pirmās vijoles | I violins
Raimonds Ozols, Aleksejs Bahirs, Darja Smirnova, Inese Štrāle, Liene Neija-Kalniņa,Terēze Zīberte-Ijaba, Vizma Laura Agloniete, Indulis Cintiņš, Oskars Siliņš, Margarita Ogibalova, Ilze Gulbe, Lāsma Vītola, Darja Kuzma

Otrās vijoles | II violins
Andrejs Jegorovs, Ilze Pence, Inga Puķīte, Daina Birzniece, Beāte Račko, Tatjana Ostrovska, Raimonds Melderis, Arina Bardova, *Nina Khanetska*, Anete Liberte, Konstantīns Paturskis, Agnese Stalidzāne

Alti | Violas
Ināra Brīnuma, Pēteris Trasuns, Liene Martinsone, Katrīna Krašauska-Krauze, Inga Ozoliņa, Einārs Roževics, Lauma Visendorfa, Tatjana Ļebedeva, Jevgenija Gorbunova, Paula Kronentāle

Čelli | Cellos
Ieva Upatniece, Dace Zālīte-Zilberte, Mareta Prikule, Zane Guļāne, Mārtiņš Turss, Emma Bandiniece, Agate Ozoliņa

Kontrabasi | Double basses
Oskars Bokanovs, Raivo Ozols, Viktors Veļičko, Andris Veinbergs, Alise Broka, Undīne Berga

Flautas | Flutes
Maija Zandberga, Ilze Urbāne

Obojas | Oboes
Egils Upatnieks, Jana Zeļenska

Klarnetes | Clarinets
Mārtiņš Circenis, Mareks Pinta,

Fagoti | Bassoons
Jānis Semjonovs, *Claudio Lambroni*

Mežragi | Horns
Artūrs Šults, Mārcis Kalniņš, Miks Bankevics, Mikus Runka

Trompetes | Trumpets
Jens Emil Holm, Mārtiņš Zujs

Tromboni | Trombones
Kaspars Majors, Artūrs Hrustaļovs, Māris Zondaks

Tuba | Tuba
Raivis Māgurs

Sitaminstrumenti | Percussion
Ivo Krūskops, Karīna Mazūra

Arfa | Harp
Ieva Šablovska

TUVĀKIE KONCERTI

Sestdien, 18. martā, plkst. 17.00 koncertzālē "Cēsis"

FESTIVĀLA "LATVIJAS JAUNĀS MŪZIKAS DIENAS 2023" KONCERTS

MĀRTIŅŠ CIRCENIS — klarnete
Diriģents **GUNTIS KUZMA**

PROGRAMMĀ:
Krists AUZNIEKS Simfonija *One* (pirmatskaņojums)
Žibokle MARTINAITĪTE *Saudade*
Erki Svens TĪRS Klarnetes koncerts *Peregrinus Ecstaticus*

Ceturtdien, 23. martā, plkst. 19.00 Lielajā ģildē

SIMFONISKAIS HITS AR GORAN GORA
BRĀMSS UN "UNGĀRU DEJAS"

GORAN GORA — stāstnieks
JĀNIS JOŅEVS — dramaturgs
ROBERTS RUBĪNS — režisors
KRIŠS SALMANIS — mākslinieks
Diriģents **KASPARS ĀDAMSONS**

PROGRAMMĀ:
Johanness BRĀMSS "Ungāru dejas"
Johanness BRĀMSS "Variācijas par Haidna tēmu"

Ceturtdien, 30. martā, plkst. 19.00 Lielajā ģildē

LNSO KAMERMŪZIKA
TOMMĀSO PRATOLA UN AGNESE EGLIŅA

TOMMĀSO PRATOLA — flauta
AGNESE EGLIŅA — klavieres

PROGRAMMĀ:
Krista AUZNIEKA, Lovela LĪBERMANA, Volfganga Amadeja MOCARTA, Sergeja PROKOFJEVA, Pjēra SANKĀNA mūzika

Piektdien, 31. martā, plkst. 19.00 Lielajā ģildē
Sestdien, 1. aprīlī, plkst. 17.00 koncertzālē "Latvija"

LNSO, PELTOKOSKI, ŠTRAUSS UN ŠNITKE

DARJA SMIRNOVA, GEORGS SARKISJANS — vijole
Diriģents **TARMO PELTOKOSKI**

PROGRAMMĀ:
Rihards ŠTRAUSS simfoniskā poēma "Dons Žuans"
Rihards ŠTRAUSS simfoniskā fantāzija no operas "Sieviete bez ēnas"
Alfrēds ŠNITKE Trešais Concerto grosso divām vijolēm un orķestrim
Rihards ŠTRAUSS svīta "Rožu kavalieris"